

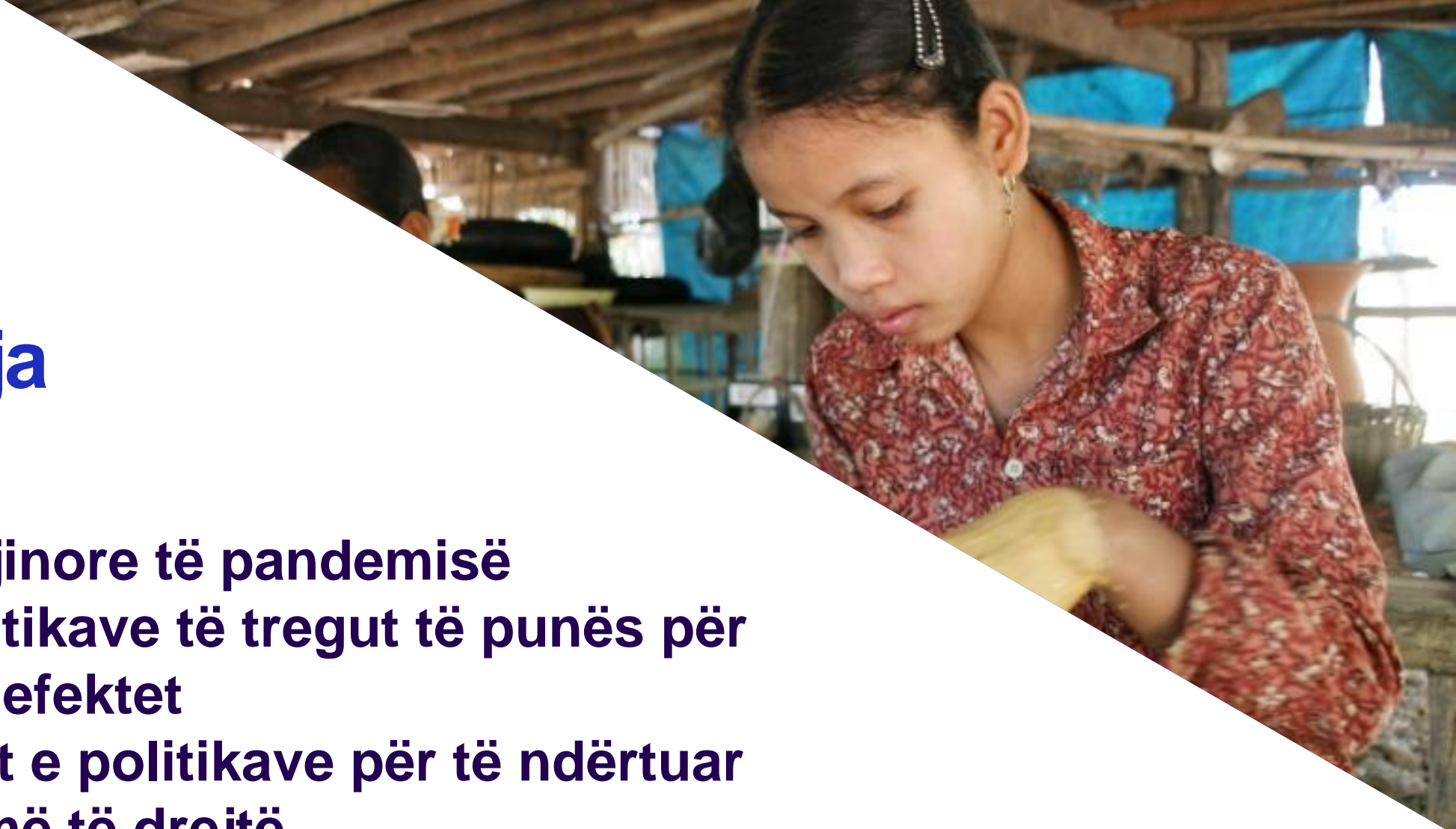
Sfidat globale të rimëkëmbjes dhe punësimit të përgjegjshëm gjinor

Sesioni 2: Rimëkëmbja dhe barazia gjinore: Cilat janë zgjidhjet e politikave të përgjegjshme gjinore për të adresuar pabarazitë në rritje?

Christine Hofmann, ONP, Ekipi për aftësitë kryesore për përfshirje sociale

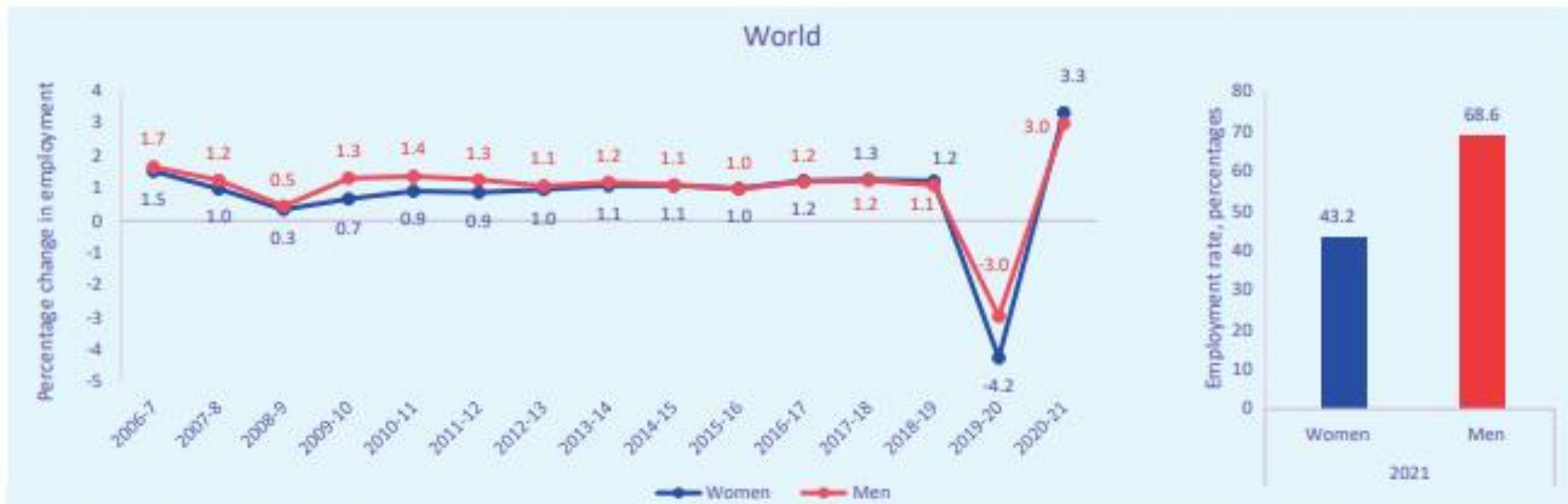
Përmbajtja

- I. Efektet gjinore të pandemisë**
- II. Roli i politikave të tregut të punës për të zbutur efektet**
- III. Prioritetet e politikave për të ndërtuar përpara më të drejtë**
- IV. Shembuj të vendeve**

I. Efektet gjinore të pandemisë

Ndryshimi në përqindjet e shkallëve të punësimit për shkak të pandemisë

Source: ILO calculations based on ILOSTAT, ILO modelled estimates.

Globalisht, ndërmjet viteve 2019 dhe 2020, **punësimi i grave ra me 4.2 për qind**, që paraqet një rënie prej 54 milionë vende pune, ndërsa **punësimi i meshkujve ra me 3 për qind**, ose 60 milionë vende pune. Përveç kësaj, nuk janë krijuar 30 milionë vende pune – **mungesë globale prej 144 milionë vende pune.** ilo.org

Kriza e COVID-19 ka prekur në mënyrë joproporcionale gratë - dhe ka përkeqësuar pabarazitë ekzistuese

Gratë ishin të mbipërfaqësuar në sektorët që u prekën rëndë: shërbimet e akomodimit dhe ushqimit, tregtia me shumicë dhe pakicë; pasuri të paluajtshme, aktivitete biznesi dhe administrative, prodhim

Punësimi joformal në sektorët e goditur rëndë është gjithashtu më i lartë tek gratë, **me 42 për qind të grave që punojnë joformalisht** krahasuar **me 32 për qind të meshkujve.**

Vendet e punës me paga më të larta (të cilët i mbajnë më shpesh burrat) mund të zhvendoseshin më lehtë në **punë nga shtëpia me kohë të plotë**, ky **nuk ishte rasti për shumë gra në vende të punës me paga të ulëta**, siç janë shitja me pakicë, shitja dhe hoteleria

Barra shtesë e punës së papaguar të kujdesit gjatë pandemisë (sëmundjet dhe mbylljet e shkollave) po ashtu ka rënë më shumë mbi gratë (4 orë, 25 minuta në ditë mesatarisht për një grua kundrejt 1 orë, 23 minuta për një burrë, **para-pandemisë**), me **pasoja për shëndetin fizik dhe mendor**

Gratë kanë qasje më të ulët në mbrojtjen sociale – ishte edhe para pandemisë.

Rritja e dhunës dhe ngacmimeve gjithashtu ua ka vështirësuar mbajtjen e vendeve të punës grave, krahasuar me burrat

Ndarja digjitale po prek më shumë gratë dhe po pengon rimëkëmbjen e punësimit të grave

Covid-19 ka rritur shtytjen drejt **digjitalizimit të** bizneseve dhe shërbimeve, duke përfshirë aftësitë dhe shërbimet e punësimit në nivel global

Në **nivel amvisërie, pajisjet e njëjta digjitale shpesh ndahen** dhe burrave mund t'u jepet përparësi

Edhe shërbimet publike të punësimit kanë digjitalizuar shërbimet, por derisa teknologjia mund të jetë një mjet për gjithpërfshirje, **pabarazitë vazhdojnë**

Aftësi të ulëta digjitale mund të jetë një **pengesë serioze për qasje në shërbime** për të rinjtë me prejardhje nga grupet e cenuara, veçanërisht për gratë e reja

Avancimi i drejtësisë sociale, promovimi i punës së denjë

June 2021

The internet is becoming a key resource for job seekers, entrepreneurs or those looking to make a career change. To ensure they remain inclusive, PES should be aware of the barriers limiting access to clients with low digital literacy and pinpoint solutions for making services easy to access, safe and as intuitive as possible.

Job searching is going digital but connectivity gaps persist

Digitalization is global and influences every aspect of people's lives. Job searching and recruitment methods are also evolving and going digital. The COVID-19 crisis has accelerated the role of technology and the way in which public employment services (PES) facilitate participation in the labour market, whether in salaried jobs, self-employment or a combination of both.

Today, [50 per cent](#) of the world's population uses the internet for multiple purposes, including job searching (IUN 2020). However, there are still wide disparities in broadband access across regions and groups of the population. The majority of people with limited access to digital technologies live and work in developing countries. Many are women, persons with disabilities, older workers, and low-income young people in Sub-Saharan Africa, South-East Asia and the Pacific region (ITUC-UNESCO 2019).

Digital inequalities have prevented many people from shifting to remote working and receiving skills training since the start of the lockdown owing to the pandemic. Access to government support for returning to work, remaining in education or accessing training can be facilitated by new technologies. PES can play a crucial role

in enhancing basic digital skills for jobseekers, or those wishing to change career or start an apprenticeship or internship.

PES digitalization accelerated in response to the COVID-19 crisis

As part of the digital transformation taking place in the world of work, PES are embracing digital technologies to better match people to jobs. This is occurring, however, with varying degrees of development and investment. According to the International Labour Organization, PES in 69 countries across all regions have capacity to provide basic services online, such as information on open vacancies and registration of clients for job-matching. One third of PES in these countries are already offering AI-driven solutions to jobseekers and employers (ILO 2020).

Even in developing countries where digital networks are poorly developed, mobile connectivity is already the main gateway to the web and job vacancies available online. Most PES moved their intermediation services and labour market programmes online or provided them by telephone to increase support and ensure delivery (ILO 2020b), following the outbreak of the COVID-19 pandemic, and this trend is likely to continue beyond the crisis.

Technology is a tool for inclusion but disparities persist

The digital transformation of PES can increase equal access to opportunities to work for all. Placement and recruiting technologies can also benefit employers by saving time and reducing costs, particularly in a context of an economic recovery. Digital technology has been a powerful tool for

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/documents/publication/wcms_814289.pdf

► Pabarazitë në punësim nisin në arsim dhe trajnim

- **Pabarazitë e vazhdueshme gjinore në regjistrimin e grave në AAPT** për shkak të barrierave në arsim dhe trajnim, veçanërisht në ekonomitë rurale dhe joformale dhe **kufizimet socio-kulturore dhe ekonomike**
- **Zgjedhjet profesionale** dhe mundësitë mbeten të anshme ndaj gjinive, si dhe **me përfaqësim të ulët të grave në lëndët STEM**
- **Shkallët e braktisjes së shkollës nga gratë** janë më të larta në programet e trajnimit të dominuara nga meshkujt dhe ishin më të larta gjatë pandemisë
- Programet e trajnimit të dominuara nga femrat më shpesh shpijnë në **punë me produktivitet më të ulët dhe me pagesë më të ulët.**

Hendeku gjinor i pagave ende qëndron në 19% në nivel global – pavarësisht përparimeve në arsim dhe trajnim

Ai u tkurr vetëm me 2 pikë përqindjeje gjatë tre dekadave të fundit
Efekti më i madh sepse pagat më të ulëta paguhen për punë me vlerë të barabartë dhe për shkak të ndarjes gjinore të profesioneve

August 2020

► **The gender divide in skills development: Progress, challenges and policy options for empowering women**

Key findings

► Gender gaps persist globally in women's access to skills development and participation in the labour market. The main challenges women face include gender biases in occupational choices; barriers to education and training, especially in rural and informal economies; socio-cultural and economic constraints; and low representation of women in STEM subjects. To address these challenges, countries need to: i) include a gender focus in national skills development policies and strategies; ii) create gender-sensitive training environments; iii) create opportunities for

women in technology-intensive areas; iv) create opportunities for men in social and care work; v) promote role models; and vi) encourage and enable women to participate in lifelong learning opportunities.

► In light of the COVID-19 pandemic, women and girls are bearing the brunt of care responsibilities during school closures. Overcoming the gender digital divide is essential to allow women to participate equally in digital learning and teleworking where possible – in addition to challenging traditional gender roles.

The gender gap in education and employment: What progress has been made?

If you are a woman, you might be lucky enough to live in one of the 76 countries in the world where women are no longer at a disadvantage to participate in education: 'we even if you do, you are still less likely to find a job than your male counterpart.'

Even for certain countries where female participation is still low, girls are catching up with boys in primary school enrolment. For secondary education, approximately the

Portrait of Victoria Nnamakuru, 17 years old and mother of two. Photograph by: Creative Commons.

https://www.ilo.org/skills/pubs/WCMS_244380/lang-en/index.htm

► Kriza e COVID-19 mund të ketë efekt afatgjatë në punësimin e grave

Ekziston rreziku i kthimit prapa të përfitimeve lidhur me barazi gjinore të arritura në dekadat e fundit dhe thellimit të pabarazive ekzistuese gjinore në tregun e punës:

- Gjinia është **mekanizmi i racionimit** kur vendet e punës janë të pakta
- Nxitja për fleksibilitetin e tregut të punës dhe derregullimi mund të çojnë në **zgjerimin e punësimit të pasigurt të grave**
- Kur gratë humbin vendet e punës **zakonisht rritet puna e tyre e kujdesit pa pagesë**
- Gratë janë shpesh **lënë pas në politikat e rimëkëmbjes sektoriale**: mbështetje për sektorët me intensitet të punës, zakonisht të dominuar nga meshkujt, në dëm të sektorëve të dominuar nga femrat si shërbimet e kujdesit.
- Si rezultat i mbylljes së shkollave dhe humbjes së të ardhurave familjare, shumë fëmijë janë përballur me një **rrezik më të lartë të punës së fëmijëve**, sidomos vajzat e reja

II. Roli i politikave të tregut të punës për të zbutur efektet

Derisa **ekonomitë e avancuara** janë fokusuar në skemat e mbrojtjes sociale duke përfshirë përfitimet e papunësisë, **vendet në zhvillim** ofruan mbështetje për të ardhurat për punëtorët në nevojë.

Politikat dhe programet e tregut të punës kanë qenë jashtëzakonisht të rëndësishme për të ndihmuar punëtorët dhe punëdhënësit **për t'u ballafaquar me shkurtimet, pushimet nga puna ose oraret e shkurtuara të punës** si pasojë e COVID-19.

Politikat aktive të tregut të punës (PATP) – shpesh të ofruara përmes Shërbimeve Publike të Punësimit (SHPP) - ishin dhe vazhdojnë të jenë **element kryesor** i mjeteve të disponueshme të politikave për **ruajtjen e vendeve të punës dhe aftësive, lehtësimin e punësimit në prodhimin dhe shërbimet thelbësore dhe mbajtjen e njerëzve të lidhur me tregun e punës**, duke përfshirë punëtorët e pafavorizuar në ekonominë joformale dhe format e reja të punësimit.

Gjatë pandemisë, gratë kaluan dukshëm më mirë në vendet që morën masa për t'i parandaluar ato nga humbja e vendeve të punës, veçanërisht nëpërmjet benefiteve për mbajtjen e punësimit

III. Prioritetet e politikës për të ndërtuar tutje më drejtë për një rimëkëmbje me njeriun në qendër

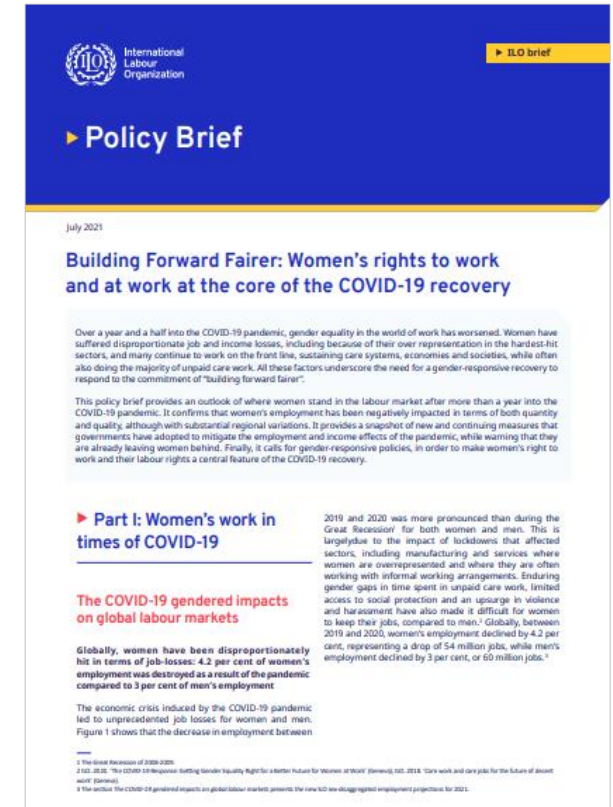
Integrimi i shqetësimeve gjinore në politikat dhe masat kombëtare të shkathtësive dhe punësimit për të mbajtur gratë në fuqinë punëtore dhe për të lehtësuar rihyrjen e grave në punësim

Vlerësimi dhe kuptimi i **barrierave dalluese për gratë dhe burrat** për shkathtësi dhe vendet e punës

Paketa stimuluese makroekonomike duhet të vazhdojë të nxisë kërkesën agregate në mënyra që mbështet mbajtjen dhe krijimin e punësimit, me fokus të veçantë në punësimin dhe të ardhurat e grave.

Promovimi i **shkathtësive gjithëpërfshirëse dhe të mësuarit gjatë gjithë jetës** në të gjithë sektorët, veçanërisht në **fusha me teknologji intensive për gratë**, dhe **në punën sociale dhe të kujdesit për burrat**; krijimi i mjediseve të trajnimit të ndjeshme ndaj gjinisë

Fuqizimi i **PATP të përgjegjshme ndaj gjinisë, duke përfshirë këshillim, mentorim dhe modele pozitive**, dhe njohja e të mësuarit paraprak (PMP)

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---gender/documents/publication/wcms_814499.pdf

IV. Shembujt e vendeve me zgjidhjet e politikave të përgjegjshme ndaj gjinisë

Në **Argjentinë dhe Botsvanë**, qeveritë ofruan **subvencione të pagave** në këmbim të një garancie për të shmangur largimet nga puna gjatë një periudhe të caktuar.

Në **Kolumbia dhe Kili**, **subvencionet e pagave** u aplikuan për punësimet e reja, me norma më të larta subvencioni për gratë.

Si vendet e zhvilluara ashtu edhe ato në zhvillim krijuan ose zgjeruan **programet e punësimit publik**. Në **Meksikë dhe Keni** u vendosën kuota për të garantuar përfitimin e grave nga këto programe

Kolumbia dhe Senegali kanë krijuar ose fuqizuar **mbështetjen për gratë sipërmarrëse**.

Në **Republikën e Koresë**, SHPP ka punuar ngushtë me **Qendrat profesionale për gratë** për të lidhur mbështetjen dhe trajnimin për kërkimin e punës me një shtesë të posaçme për pushimin e lehonisë dhe subvencionet për kujdesin ndaj fëmijëve, plus ka ofruar **subvencione për punëdhënësit për mbajtje**.

Faleminderit

hofmann@ilo.org